

Zbornik radova "NAUČNI SKUP: HERCEGOVAČKI NAUČNICI/ZNANSTVENICI I TRADICIJA ISTRAŽIVANJA U HERCEGOVINI", Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke/znanosti, Mostar, 2016., 748 str.

Dana 11. i 12. decembra 2015. godine u organizaciji Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke/znanosti održan je naučni skup pod nazivom „Hercgovački naučnici/znanstvenici i tradicija istraživanja u Hercegovini“ koji je okupio brojne naučnike i istraživače iz Bosne i Hercegovine i inostranstva. Ovaj skup rezultat je zajedničkog rada Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, Muzeja Hercegovine, Arhiva Hercegovačko-neretvanskog kantona i Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru. Povod za organizaciju ovoga naučnoga skupa bila je 100. godišnjica rođenja istaknutog orijentaliste, istraživača i arhiviste Hivzije Hasandedića. Na skupu, koji je dao značajan doprinos istraživanju historije hercegovačke regije, ministrica dr. Elvira Dilberović, pod čijim se pokroviteljstvom ovaj naučni skup i održao, istakla je važnost prepoznavanja značaja teme ove konferencije i borbe za mastilo, jaku naučnu riječ, promišljanje i duhovno uzdignuće ljudskoga bića u trenutku kada se ne samo u Bosni i Hercegovini, već i cijelom svijetu susrećemo sa jednim vidom civilizacijskoga kraha i besmisla.

U predgovoru Zbornika Šaban Zahirović, odgovorni urednik ovoga izdanja, ističe da postoji neizvjesnost po pitanju da li su i koliko shvaćeni napor i rezultati stvaralača u oblasti znanosti, kulture i umjetnosti u Hercegovini. Jedan od onih koji su nadrasli sredinu u kojoj su živjeli, a koji zaslužuje posebnu pažnju jeste i Hivzija Hasandedić. Zaista je imozantan njegov rad na više polja kao što su historija, arhivistika, muzeologija, epigrafika, orijentalistika i dr.

Sam skup je nastao na autonomno odabranim temama samih autora. Ukupno 45 radova podijeljeno je na sljedeće cjeline: 1. Institucionalizacija nauke/znanosti u Hercegovini, 2. Arheologija, 3. Historiografija, arhivistika, 4. Etnomuzikologija, 5. Književna i kulturna historija, filozofija, 6. Orijentalistika, 7. Lingvistika, 8. Povijesno-pravne teme i 9. Povijest medicine.

U cjelini „Institucionalizacija nauke/znanosti u Hercegovini“ uvršteni su radovi: „RAZVOJ NAUKE I NAUČNIH USTANOVA U HERCEGOVINI NAKON DRUGOG SVJETSKOG RATA“ autorice Senije Milišić, „UNIVERZITET “DŽEMAL BIJEDIĆ” U MOSTARU KAO GENERATOR RAZVOJA JUGA BOSNE I HERCEGOVINE“ Fuada Ćatovića i Alima Abazovića, „RAZVOJNO-ISTRAŽIVAČKI RAD U ZRAKOPLOVNOJ INDUSTRIJI SOKO - MOSTAR (ili V.I. Soko – moj najbolji životni fakultet)“ čiji je autor Roko Markovina, te rad pod naslovom „PROFESOR DR.

SAFET KRKIĆ, EKONOMISTA, NAUČNIK I ISTRAŽIVAČ MOSTARA I HERCEGOVINE“ autora Emira Fazlibegovića i Adila Joldića.

U cjelini „Arheologija“ uvršteni su radovi „TRAGOVIMA ARHEOLOGIJA I NJIHOVA ISTRAŽIVANJA PROSTORA HERCEGOVINE“ Snježane Vasilj, „STEĆCI U NAUČNOM OPUSU PAVE ANĐELIĆA“ Adisa Zilića, te rad pod naslovom „DOPRINOS VUKOSAVE ATANACKOVIĆ-SALČIĆ U ISTRAŽIVANJU ANTIČKE HISTORIJE I ARHEOLOGIJE U HERCEGOVINI“ autora Almira Marića.

U cjelini „Historiografija, arhivistika“ nalaze se radovi „RAD PROF. HIVZIJE HASANDEDIĆA NA ORIJENTALNIM RUKOPISIMA I TURSKIM DOKUMENTIMA FRANJEVAČKOG ARHIVA U MOSTARU“ Andrije Nikića, „BAŠAGIĆEVO ISTRAŽIVANJE SREDNJOVJEKOVNE HISTORIJE BOSNE I HERCEGOVINE“ Saliha Jalimama, „IZUČAVANJE OPĆE I KULTURNE HISTORIJE HERCEGOVINE U OSMANSKOM PERIODU KROZ PUBLIKACIJE ORIJENTALNOG INSTITUTA U SARAJEVU (1950-2015) Elme Korić, „DOPRINOS MUHAMEDA A. MUJIĆA U PROUČAVANJU HISTORIJE MOSTARA I HERCEGOVINE“ Faruka Taslidže, „PROF. DR. HAMDIJA KAPIDŽIĆ - ZNANSTVENIK I PROFESOR (30. 1. 1904.-16. 1. 1974.)“ Vere Katz, „HAMID DIZDAR, ARHIVIST“ Sejdalije Gušića i „HERCEGOVINA U HISTORIOGRAFSKOM KALEIDOSKOPU: POGLEDI DR. AHMEDA S. ALIČIĆA“ Ramize Smajić.

U cjelini „Etnomuzikologija“ nalazi se rad Jasmine Talam pod naslovom „TRAGOM ZABORAVLJENOG ETNOMUZIKOLOGA, FRA BRANKO MARIĆ“.

U cjelini “Književna i kulturna historija, filozofija” nalaze se sljedeći radovi: „AKADEMSKI I PEDAGOŠKI DOPRINOS JOVE LJEPAVE IZUČAVANJU I PREVOĐENJU KNJIŽEVNOSTI“, autora Srebrena Dizdara, „ZNATIŽELJNI DUH FRA PETRA BAKULE“ Roberta Jolića, „NAUČNI I AKADEMSKI RAD ENESA DURAKOVIĆA“ Dijane Hadžizukić, UTEMELJENJE MODERNE BOŠNJAČKE KNJIŽEVNE HISTORIOGRAFIJE (OD MEHMED-BEGA KAPETANOVIĆA LJUBUŠAKA DO DR. SAFVET-BEGA BAŠAGIĆA) autora Sanjina Kodrića, „POVIJESNO-KULTURNE KONSTANTE FRA GRGE MARTIĆA“ autora Ive Mire Jovića, „DR. SMAIL BALIĆ I ‘BOSANSKI POGLEDI’“ autora Ibrahima Kajana, „PREPISIVAČKA DJELATNOST U KARAĐOZ-BEGOVOJ MEDRESI U MOSTARU“ Alme Omanović-Veladžić, „TEMA MORIĆA U DUGOGODIŠNjem ISTRAŽIVANJIMA ĐENANE BUTUROVIĆ“ Nirhe Efendić, „DOPRINOS ALIJE NAMETKA PROUČAVANJU USMENE PROZE BOŠNJAKA“ Amira Derviševića, „NAUČNI RAD PROF. EMERITUS DR. ELBISE USTAMUJIĆ“ Selme Raljević, „O UČENJACIMA I PJESNI-

CIMA HERCEGOVAČKOG SANDŽAKA U XVII STOLJEĆU” Sedada Bešlije, “DOPRINOS ALIJE NAMETKA U PRIKUPLJANJU FOLKLORNE GRAĐE MEĐU BOSANSKOHERCEGOVAČKOM DIJASPOROM U TURSKOJ“ Lebibe Džeko, “FORMIRANJE BIBLIOTEKE HAMIDA DIZDARA KAO KONSEKVENCA NJEGOVOG ISTRAŽIVANJA ETNOGRAFSKE I POZORIŠNE TRADICIJE U BIH” Melide Travanjčić i “NAUČNO-KNJIŽEVNI ANGAŽMAN FILOZOFA KASIMA PROHIĆA” Irme Marić.

U cjelini “Orijentalistika” nalaze se radovi “HERCEGOVAČKI AUTORI ŠERHOVA KAO ČUVARI ORIJENTALNO-ISLAMSKE KNJIŽEVNE BAŠTINE” Dželile Babović, i “UTJECAJ VIŠTA NA TEORIJSKO USMJE-RAVANJE HIVZIJE HASANDEDIĆA“ Mevludina Dizdarevića.

U cjelini “Lingvistika” nalaze se radovi: “O RETORICINAUKE I ŽANRU PREDGOVORA NA PRIMJERU GRAMMATICAЕ LATINO-ILLYRICAE FRA LOVRE LJUBUŠAKA IZ 1713.” Remzije Hadžiefendić-Parić, “MUHAMED ŠATOR I NJEGOV DOPRINOS BOSNISTICI” Alena Kalajdžije, “EVALUACIJA NAUČNOG DJELA PROF. DR. ASIMA PECE U SVJETLU SAVREMENIH LINGVISTIČKIH ISTRAŽIVANJA” Zenaide Karavdić i Harisa Ćatovića, “DOPRINOS ALIJE ISAKOVIĆA BOSNISTICI” Edina Šatora, te “BOSANSKOHERCEGOVAČKI JUG I ČETIRI SINTAKSIČARA SAVREMENE HRVATSKE I SRPSKE LINGVISTIKE” Jasmina Hodžića.

U cjelini “Povijesno-pravne teme” nalaze se radovi “MILE BORAS - PIONIR NAUKE RIMSKOG PRAVA” Dževada Drine i Benjamina Londrca, “MEHMED BEGOVIĆ - REFORMATOR ŠERIJATSKOG PRAVA” Enesa Durmiševića, “FRAGMENTI IZ SIDŽILA MOSTARSKOG KADIJE KAO DRAGOCJEN IZVOR SPOZNAJE SUBJEKTIVNOG NASLJEDNOG PRAVA” Ajdina Huseinspahića, i “BIOGRAFIJA MOSTARSKOG MUFTIJE AHMEDA, SINA MUHAMMEDOVA U SVJETLU NOVIH PODATAKA” Alije Dilberovića.

U cjelini “Povijest medicine” nalaze se radovi: “NAUČNOISTRAŽI-VAČKI RAD DR. JUSTINA KARLINSKOG U HERCEGOVINI” Husrefa Tahirovića, ”AKADEMIK DRAGO PEROVIĆ (1888-1968) PRVI PROFESOR ANATOMIJE MEDICINSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU” Berislava Topića, “NAUČNICI U OBLASTI ISTRAŽIVANJA ZDRAVSTENOGL SISTEMA U HERCEGOVINI” Arifa Smajkića i Aide Rudić, te rad “MALARIJA U HERCEGOVINI – ISTRAŽIVANJA” Zareme Obradović.

Na kraju Zbornika navedene su biografije autora i indeks imena.

Redakcijski odbor Zbornika čine: prof. dr. Elvira Dilberović, prof. dr. Elvir Zlomužica, mr. sc. Sanela Kuko, mr. sc. Jasmin Branković, Mumin Isić, Asim Krhan i mr. sc. Šaban Zahirović.

Zbornik radova "Naučni skup Hercegovački naučnici/znanstvenici i tradicija istraživanja u Hercegovini" predstavlja izuzetno vrijednu građu za buduće istraživače naučne i kulturne historije Hercegovine, te može poslužiti kao uzor za istraživačke projekte i drugih područja Bosne i Hercegovine.

Hamza Lavić